A 89 81/7

MS.U.
1 2 3 2
-D

ACADEMIA ROMANA
FILIALA CLUJ
BIBLIOTECA
1998

FILM:1
7 5 7 8 0

ACADEMIA R. S. ROMANIA
BIBLIOTECA
FILIALA CLUJ

ACADEMIA R.S.R.
FILIALA CLUJ-NAPOCA
BIBLIOTECA
Nr. Ms.4.1232/C 1972.

1232/D.

Joh. Heinrich Kellgrens
Prosaische Schriften
aus dem Schwedischen übersetzt v. Karl Lappe
Neustrelitz und Leipzig 1801.

Kelgrenröl

A tüz és Genie egyesülve egy tiszta elmében
fesfini gondolkodás modja, az igazsaghoz vonszo melegség
az egyenesség és virtus tisztelete, mind azokbe, melyek
pondust adnak a Nép meg vilagosodására, és az emberi-
seg aránt – szenvedeseknek gondoknak, szerentsetlen
történeteknek Gyütéménnye pro intellectu et sensu –
tiszta és Nemus természetü – Artatlan a dologban és hasznos,
egész élete mindenek hasznára a szerentse és gazdagság
hozzá járulásán kivül – Oh ha az ö emlékezetere
az altala meg buktatott le rontott hibák tevelygések,
böl egy hekatombet allithatnék – az ö Hamvai
meg elevenednének, és az ö Arnejéka alötten örvendezny

ö Szabadon gondol a Literaturaban, Philosophia
Morálban – Midön utoznék.

Az utozás le irása hellyet ÷ az helyet hogy azt le
irná a mit látot, ö azt irja le á mit akor gondolt
de mürt nem gondolta ezeket maga kamáráj ob
s nem kältöt volna utozásra – ö nem azért ment

utozni hogy gondolkozzék, kanem az utánás ne lehe-
tet nem gondolkozni. A

A gondolkodásnak két Neme van, Aktiva
és passiva sicut Motus, az első est vis propria, a más
communicata, amaz a Lenie tulajdona – ez minden
sensust bíró emberre necessarium, – amaz secretum qua
ezt apud ordinarios, in via Genüet Mutat. Néki-
nem volt szerentsèje egy Lelkem bofán – Matroni
asztalan, kettö Vasf Gyertya a mellet – a tetálaj
bol valo visszatérés – v. Sup Actrix soirée A.
kanem a la Kortmákon a fad Padakon – azert
ha vig gondolat lest fogadni stema azokra –
a fundamentumokat az enstkaffigkeitbol deduc-
calni hiba – a Filos. ha nevet mint Nagy unred
Contra gondolom ez, hogy a vas és Veritas naalitas ha-
tati az Örömnek – a hastnos béfa Kerze, hasznos
a Gravitas in Scriptis – in exhibis – a Kinezésh – Me-
nében bok több mint az üres fö Mast Kurájan
Leg Nagyobb Gravitative Animal – az ökör

Elsö Napi Ut

Italom: Egy Ökö hire olyan mint egy Nehez te-
a hegyre menöre – mint in ugyugyo stont, mint
Pillantott felyebb egy lépéssel v. alább – hej

Egy bátor ifjju –

Paraszrok Kostalovak, Király és Nepek

Szerentsèj Haza, melynek Királya ugy szereti Nepet, mint
a fiued parasztokat – a Nagok nem hasonlitanak
a Legelyek epitésére – azokhoz hasonlitná né-
zetni, Kiket a tisztelet Istenesitett – de az Egy he-
gyelmet Néjtsék ohajtják Ezen Igazsagnak meg értésére
: Egy holt Döglött lo nem von szekeret – egy feleste meg
vehetö lo nem vonhat –

Kottij

O Kottijak mikor találjatok fel hogy a Korbács
a löest, és nem a lo formaltatott a Korbátjait

Darabantok, Kiralyitovak, Marshall Hohedienste

Hany Nagyok nem kötönhetik Nagysagokat a bar mokás
és mely nagy Hoporija, a Nagy Uraknak a világon, ha a jo
Isten nem engedte volna, hogy lovak és ebek Szülessenek

Szántó föld. Genie

Nem az a jo Szanto föld mely en a hadadik Sál termé-
Keny, Led mely en minden – nem az a jo Munka mely
inib amot egy egy rend jo – Led equabilis –

Szántás Vetés – formal Gyümölcs

Történik hogy a jo Szántó föld rosszul mivelés

alkalmay aratták ad — é[s] a jobb Gazda ke mindenkor győzedelmy a Szüany földen — de ha ez következetne valaki ezekből: Hogy nem a jo Munkától, hanem tsak a jo földtől v. inveszt függ a termés — ez hiba volna ’s ki na latna hogy ez a ~~szép~~ kaiformen vagy Orlond v. huntzfut —

Eppen ilyen Conclusum — a Despotismus ostromlása t. i: Minden regimini forma jo, ha a nép virtuosy: egy Meg vetegetet náo szerentetlen a legjobb Regimini formaalatti E mind egy akár rossz regim formaleszen v. egy tsepse — é[s] vakul egy Laungjának kulsicialdi —

Egy Okos igy itelne: Egy socratesetből allo statusnak nem kell igazgatás. de a föld rossz leven Munkalni kell azt — Mivel a Náo meg vetett alatson. tudatlan, igy E a leg jobb regulák szerint kell regalni — ez a regulakon malyt legen quandrotret — ki gusbuy in Mala náo jejor fit — bona non diu durabit — A köszöntek, pusztak Mezsárok szántó földekké váltak — nem volt oly alatson Nép malyt meg ne jobbitatot volna ha erre valo Tuppa el nem mozdetett. —

Ejjeli Szállay. Tanitshaz. Itélö szék.

Negen a Királyok tsak az Isten itélö szekri előtt voltak seppenyaltsek — a kejöbbi idök alsobb itélö szeketeti fundáltak, melyek oly félelmesek mint sirtök az iteletk — ez a Nap világosodott tartomany Népének itélö széke — a hol minty Meg világosodnay, at minty Nép, hanem tsak plebs — egyik egy szekrezz máy gyalagol — egy helyben máy szalman nyugtatik

Vesztedelmes ett — homály. bátorság

Credere, sot oknál annyit tészen: Mint a hitről nem gondolkozni. Ugy bámnak ezek a vallással, mint a Mehezes Maitresse: félnek a kísértettől, bé hunnyák a szemeket é[s] igy boldogok.

az Istenhez in W.

a régi Idökhez a Királyoknak az a szokása hogy egy egy bolondot tartottak, azt mutatta — hogy a többi nem bolond — ha a bolondházbéli egy szeligost találhatna, ennek elsö Sorsja evolna: az okossagot meg kell vetni — ha Tolvajok, Gazok találnátok: a Virtus Morális érdemét tagadni kell. —

Akkor ejet egy Nép a lélek é[s] erköltsi leg alsó gradussára, mikor józan ész, Isten Ures nélkül szükölködni Genie légyen — é[s] az hogy az uton le jobson, vagy hogy betsületes embernek neveztessék ezzel meg kivantatik, hogy az uton ne jobson uton állo ne légyen

7. Hamvai

Mivel ragadhatatlan hogy egy nem törvényhetes kir
nélkül — le rostokodey beszéd nélkül — Le Schlägerag
vackodey, ha a kezek aprugra nem lehetett. olyfor
rosan következik sok mely gondolatu fejek szerint
hogy az egyenség boronjág bajjai: a Lettség a
Talgatás ej a bekok billinyek. —.

Vachparade

Legeutrus Okay politica volna sibimet dicere:
Mig szomszedaim sorgalmatoskodnak oly nagy Arma
dat gyüjteni, melyet nem fizethetnek — en jo gazda
Kodey által maga von Allapotho kelykeztete, azon
feregekat fizetni, melyeket nincs szükseg ki állitani.

Jö itelö szek

Oly idö van, melyben ugy kezdetet az emberi ver
nézettetni mint betseg dolog — a halállal valo
büntetés virtkább — sok tegenyek plane tollaltak
ej mivel istoztak egy Jonoltevö verit ki ontani,
egész Europának meg mutatták, hogy az Embe
riség erzése nélkül nem eshetnek sok milliok
életés artatlan ugy taposni mint a sort a Mezön.

Második napi Utozal

Taschenspieler. Vorab bokagag

Hogy a világh szerencset rsinalja valaki, rsak a szükseg
hogy az üdöt meg valosszad ej használd Ha Cagliostro
2000 Esztendövel hamarebb születve volna egy tudat
lan Nemzethöst, Ma egy Charlatan helyet Istenek
tartatnek, ö nem Charlatanok hanem Istenek —

Kest

a szep Mesterségek, tudomanyok, meg világosodás
egy elöfa termései virági, gyümölcsei — Egy Szte
maticay bessora a lélek minden Exercitiumit meg tiltja
ha ezek rsak (Charade) ej Anagramákay.

Jéletnap.

Egy Luthujanta mindenkor egy Dasteykor szitt
egy rosse hasság nélkül valo Bino mindenekett maga
ellenségeivé tésten — jobb m genere gazoltatni, mint
circumscriptioval dicsöretni — az elsö az ellen
ségeskedey következéjéül nezettethetik — Az utolsó
az igasság tekintetes bünja. Egy igazat minden
nek, ej te egytöl tenyesz igazat.

Urak szolgak

Oly régi szokag a szolgákrol minden rosszat szol
a mit tsak adhatunk
lani, mint a királyokrol minden jot, a mit
tsak tudunk. de ursin nem engedték meg

kogy az illetőt a Monarcha által, ę a Monarcha az illető
vas által fonáltatik! ę vagy vsak ne van exemplar
dis-mori qui tu hanty, er je dirai qui tu es?

Villanyo – Erzékenység, Gyengeség Genie

Asmar érezni – melyet érezni ez a Poeta Genie boszsza
a Theor ę Praxor fundt. ne tsudálkozhat ha kamarás
meg jobbá ütnek mint Mások, a tő hegy mely a
villanyot által sséttli, a mode bőrön na hat által.

Lovak, Ivemberek, Betsületség, Plumbeis

A becsület virtus a regi üdökb conversatiobeli durvasággal combinalva voltak – a Nagy Adiritas elevenség a mai üdőbe az alatson gondolkodás Mastuna ruhaja Gyakron. hinc credit erronee: az elevenség kanis ember jele – de egy egyenes állás, egy olly kinézés mely altal verő, az olly beszéd mely haro, betsület ę virtus bélyege.

Kedvenc lovak, Caligula, Polgár-mester
Günstling

Nagy Különbség van a szeretett ę Barátok közt egy barat nagyra betsül – egy Günstling vakon hízeleg – ezek azokból valobbatnak, kik előtt a hibáit el nem pirulnak – hinc exempl. hogy a király a leg boldogtalanabbat valoszi a kedvenc emberévé – Mikor Caligula a lovat tette Romai Polgár Mesterré, nem barátja, hanem Günstlingje volt.

Jeles Igyülöség, ę szeretet

Minden termeszeti Passiok a barbariaeby nagyobb energiaval folytak – a kesőbbi üdökb a vallás kötelei, az erkölcsi törvények, ę Statusok által meg fojtattak, manificaojok által el gyengultek – a ravolabbi tartományokb in Necessitatis egy barát ę egy halálos ellenség találtathatik – de a népes városokb egy szem a kivel segitteténél v. meg üttközéskor ot Zuneigung nelkül szolgálnak, ę tisztelet nélkül el nyomnak

Az holt Irokoknak, meg holt tudosoknak Nagy Praeminentiaja van az élők felett – i. hogy ők meg holtak. – –

Országi Győlés – Kiáltozás – Illetlenség

Egy Despota Udvarában nem szólnak Nagyon – ez illetlenség volna i. a leg Nagyobb szentség törés. – Ez a minek nagy pondusa – Ugyal. mtre ejeje van – emberi dues – törvény – szabadság – Communio ę tant mas illicita – mert ezekről nem lehet szollani hogy bizonyos melegsé get ne érezzünk, e pedig a hangot Neveli – a hazugság, ugyan kizéltedes tsendes hangon járnak – az Igazság tüköje Erős – a szabad Statusokban szükség de Magni Magno dicto sono loqui – Mely Illetlen Regimmi forma ez ilyen –

Szünközök

a' tömjek hosszon kűssebb melyet látunk, mint a' melyet képzelünk — egy incognitey Meritor gradey, non circumscripti praebet estimacion — Summ Jenic — et ditissimi Mercator partem estimii amittunt, dum ex estimare valemus.

a' folyo vizek és a' patak

Miért foly oly tsendesen? ezt kerdi tsudozva a tsendes folyo vizektől, az a tegnapi effélek szülötje, tántzolvan a kövecskeu — mestelt helyeinet ismerik repp. Thuisy — Animalia pauperrima, frudifera ista Patak, quae erga lectu mea jacent — viridia ista Erica, quae mea manuu tetigunt — hoc praedicant mea gressus, mea Vires, utilitas te vero puer i plagas ut audiant exigit sors — eras effica venient dicunt — : Hic fluebat nirebus —

az Halom és a Hegy

Miért nem jösz ide fel — nyulsz fel, azt kérdi a hegy a halomtol — és fejet a fellegek közé emelte — tekints fel baratom, ait collij; tekints le és lassad a' hasznakot equus frodens in Nua, prata, horti, Armenta pinguia, Messores quos Munera — tu grave remedium a Nyögö Anya Melyen — mi ate hasznod? te Planta te állat nem tél gallad segedelmet, a joltevö Nap hegara, ökreitől torollik rad, annak ejtik fejedet

de non Melegeit hasznod a világ meg elevenitöje: ze — várod meg Nagyságodat — örvendj magad a' bámulasig fel emelvén — azért tsosson az hogy használnak és áldottva légyek. —

Az Utozo Philosophus Continuatja

Hizelkedni amyit tésen mint érdem, v. hogy jussa dicseni — sequitur — nem minden szeretet valo dicséret hizelkedes — az érzés, papiro. Enthusiasmus szava gyakran hazug, de nem tettetes — egy szeretö, ha szeretöjét Istenasszonynak — mondja — egy haladatos dobbegy ha tizalyit Titus v. Antoninusnak nevezi, essi non mercantis az ö érzések szerint igaz — nem hizelkedés — azeltse hasolhatatlan biro te virtuosabb ezeknél — ellenben atideg és érzékenlen ember a ki a jobban tudás és conviction arant egy dicséretet ad ez hizelkedö alatson.

Két dolog a melyet a publicum nem tanulhat meg: a simplexet meg érteni, a meg sokhatatlanokat meg nem érteni

Egy dro agit in Regierung medio fuit illuminatse plebis. Ö egy vadalo, egy referens — az ö kötöleje, je a Nép itélö széki elöljárójának lenni a dolgokat és evolvalni — az hol e hibázz, ot a Vadalo egy Grondeur — a Referens egy bolond, mely az ilyes feladatnak resesal.

Nemely Isten egy bánnak a Publicanussal mint az Ördöggel, meg kell ezt, hogy meg bizonyithassuk, mely igen szeretik.

Az Ember mikor az Istent a Maga tiszére formálja
mely hely ez ha ezt egy tisztelettre mélto Ember, Mondja
szent ejtené — de a' midőn a Maga Isteneit
Tyrannusokká tette, a' Tyrannusoknak Isteni erőt
adot — szerentsetlen Asia, igy leve a' te szolgaságod
békója örökre meg szenteltetett — igy szünt meg
a Nation részéről minden Ily — a Monarchak részé-
ről minden körölelség — az ember tulajdon kopasz
lest — az ő élete feudalis traditio — ugy nagy
sacrilegium crimen Majestatis — a leg kissebb pa-
rasztvad rebellio — a hit, és Engedelmetlenség egyet-
len egy Virtus — az Erdemnek meg sem nevezik
el alatt — az Igazság helyibe ült a hizelkedés
Despota ait: Ha kegyelmes Urnak Nitkor egy
igaz virtusát okot meg jutalmazok, mennyi-
ben vagyok kegyelmesebb minden egy tudatlan
buta kanczsutot fel emelek — minta kegyelmes-
sebb király Nállomnál —

Kosz Compliment Kegyi: Mindt meg örlége
lodot Republicanusra gyanakodni — és a Vallá
ra nezve: hinni hogy Minden Jeric szabad gon
dolkodásu

Minden Aristocratiak közt leg rehegebb a Hye-
rarchica — Mindenik ezek közül a Statust jovaért
nyom le — az Hyerarchica az Isten tisztelete pusz-
tit

Leg hamarébb [illegible] a' Tudomány előmenetelét
[illegible] leg nagyobb akadályait
Leg hamarébb [illegible] a' Tudomány előmenetelét
[illegible] leg nagyobb akadályait
[illegible] Mikor [illegible] vagynak
Leg hamarébb elenebb volna

Nint nagy Emberek tsudatoltatnak i regi[je]
azon Hatriotai, kik a Banitsag Minden nöttekit
az Atyafisag jol letet tsuntait el paggattak to[r]
eletekkel fel áldoztak a Haza meg rasthato
fara — de nem Hetszerega lehete tsudalni azon
Uduariak nagy Erejét, kik a szabadsagot, lesp[e]
letet, virtust fel aldozak, azert hogy egy Be[g]
tanak polgáljanak — azok morditto ohaii a [f]
zod dicsereteböl, egy nép tiszteletéből folytak —
a születte földhez valo érzéj ebresztette fel Hato
ei Brutus szivek azo a tüzet — Roma tisztelet
oltalopat készitet eletnek —: a Beggete eg[y]
kegyelmes tekintetet. —

Miert nem határoz a Status a szerentsétle
történetekrek, mint a szerentsejeknek emlékezé
tére Imepeket? Mely Tyrannyok koratsok
nak uj békokat — Mitsoda ellenegek ujjo
bann meg vetenek — ha Imepeket ülnének
a Mohatsi Vesztedelen — a kerestes Mezö
Ver patakok folyájinak —

Egy Nagy Ember, se nagy a Kamme Bienese szemeik
nem azert hogy szünetelen Uj hibait fedezi fel
melyel tekintete Kügebböl, hanem azert hogy
egy

Nint egy egy Nagy, egy Hatni el vesztene a maga
tekintetéből, akor a minden ezakos szembe nevetnek —

Meg érzekenyebb a mit a tekento formalt, az
Erok Hidege — az Iro el, mint a Fok, minden gonalak
szüreinek. egy gyenge ség be motskolya az Hé=
rognak egy betsületet — egy Mediocrij probaja az Iro=
nak az Iroét — a Mi a Genivet nem dicsesiti — be motsk=
kolya.

A Philosoph azt mondja, a Capucz a mi a bünt
vetektöl meg örz — a Keresztyen azt, hogy a kegyelem
gyünd a Kedö könnyebb bele esik, mint az akiazt hi=
sö hogy ö magán all — qui sibi non confy indimich vetkey

Lingvae nove in ea proportione sunt ad artificem
in qua a Chatrsoy Hárfák a David Hárfájához, ily egye=
nesen Instrumentumokkal egy arányu Gyözödelmi
Genit Kevan de kedöy M-beségetiy.

Kitka a szerentsetlenségbe a Barát, de ritkább
a szerentsében a ki minket szeressen

Egy alatson Hibakedet elegségey egy embe egész
életét be motskolni — hát egy jo tulajdonsát mint nem elég
ségey minde hibakat el fedni? ha könnyebb virtuose
kedni mint hibajon, ez jo gondolkodáy modja —
de ha az ember a Nagy ad Malum inclinat, v. a mi
igazabb, ha azö Jövöt boldogsága társai boldog
tagával Collisioba Contradictioba vagyon, ha

a ragadó phrasisa közelebb van és bizonyosb
mint az alkotóraké — ha a törvényeket vitány nél
kül fogadnánk — és ha tsak egyenge hiba, és a
Tsinak balgatag exercitiuma büntetnék meg —
ha a Virtusnak a szerentsével és a Dicsőnek a szeren
csével való természetes egyesüléséről való meg győző
désünk, melyet gyerek korunktól kezdve tanul
hirmi, a Világba való be lépésünkkel egy részről
folytatja a magunk és mások tapasztalásai által
meg tápoltatik — ha az egész természet sínet
nél tsúl arra szollit: ragadd meg és légy boldog
— meg kell vallani, hogy ez emlitett szó igen szoros
és barbarica — de az egész és singulare is tsak
ott tél igasságot, az hol privat interesét. —

Azt Mondják: Hiábában egni, és Virtusra fel
emelkedni. nem azt mutatjuk ezen ki tétel, hogy
egyik nehez és természetes inclinatio melyel az ember
bir, a máj jóra egy törvényes, melyet ád maga Ma-
gának — a természet tsak egy erőt adot, a nagy és
elsőj gravitatot ad felicitatem. — Hiszályoki, tör-
vénytévők, ki az okta hogy a vétek és hiba cen-
trumul tetszetett —

De kívánja a Nép hogy Dícsőjét hasmar a'
tö pontot érje, Minden tökellet egy jó pontja
a'

a tojhatára — ez a határ egy hajszál — elenfelyül
Minden hiba. A Kinder bolondságai — Ruffo Epilepsi-
ája — a Jacitus éjtzakája — mind ezeken a szövet
szerendü Genick részéghez égnek — Mint nem állja
fordak meg tsendesen in summitate — mert a Genie
Uj tüzkeket, a publicum uj gyönyörüséget tere-
a hasznos, örökre annak Marad, — a kedves nem tok
nem kedves —

Mind a literaria mind a politica hatzban igaz
ez az Axioma: Nem lehet attol Nyarni, a kinek mint
mit el vesztheni —

Azon proportioban gyengül az imaginatio, a'
melyben erősödik az ítélő Organ.beul — ez az oka
hogy a szép tudományok apadnak — a regieknek
ezeket tsudályuk — rá ne mert ő a Nához közelebb
voltak — bizonyosabban, Mert a természetet nem
ismérték —, az ismeretlenség mind a' homály
Minden objectumokat Meg nagyobbit — ha az
embert arnyira Meggyen hogy minden a versumot lássa
a Kikatrung meg szün — a tsudálkozás oszlik — i min-
den a minek lennie kell. —

Ha nem formált volna a Nát leg gyengébbekké
nem lettünk volna a leg erősebbekké — így nem
a tudósokká ha nem tett volna tudatlanokká

de

de a'rk ezen ellenségek hiúsítsák minden természeti fegyve-
rén — az ezen szükség közül minden másodnapi nélkül
oda leszorítva.

A Volt ürök egy kedves szerető mely már el
hagyott, a jelenvaló szívben kitevéjünk melynek
kellemeit épp'ce nem vesztik — a jövendő egy szép
Nymphe mely az homályba rejtőzött, melyet az ál-
ajtón ki vetünk, ha a Házunkban éltezett.

A Kik az emberi Nemet meg világosították, meg
nemesítették, a szívnek be rontottak — az igazságot
fel fedték meg szerettették — ezek emlékezete tovább
fog világozni a Hősök Monarchákénál — ezek
tisztelete oszlopi állnak a Világgal együtt romla-
nak össze — ellenben a tilétek tü megy föld hise-
dumi —

A Tettetés és annak speciései

Egy határ nélkülvaló egyenességnek vagy az
Angyalok közt van tartozó helye

A' Vetkes állatok közt pedig a tettetés
egyetlen egy Conditio ad Concordiam & societatem
e szükséges, a Társaság fen állására — a társal-
tásra való Animuskra magis.

szeretni azt kívánja hogy egy (szemed) más
gyöngéjét, a más hogy minden hibáját fedezze, hogy
más jó tulajdonait és tekintetét már bírja.

Ezen szeretség adhosítva két szép hazugságra
való módunkat a tettetés két leányit szüli, t. i. a Mo-
destiat, Höflichkeit — mely a meg sebesítést el kerüli
és a szeretséget Belebtheit, mely gyöngy örködetnek
tekintetik

Hogy gyöngyörködtetnek tartó kell, sőt lopni
is Magnac kell, nem tsak azt nem kell ki mutatni
ki légy, hanem azt kell mutatni a ki nem vagy
A decor azt kívánja hogy hibáid el rejtsed — a Be-
lebtheit hogy el fedezzed — hogy mezítelen ne állits ki
magad a Nézőre. rejtsd a hibák oly szükségesek
a' gyöngyörködtetésre, hogy az a ki egyel se bir, vagy
leg jobban el rejteni tudja, a leg Unbelebte volna
az emberek közt —

Contra a Belebtheit azt kívánja hogy érde-
meidet el rejtsd, és evel a Beszélgetésekhez közelebb
convenimus, mi es; a hibának objicialni, v. a Medio-
critásnak tudtára tenni — diffamari: hogy az ami egyes
jó akarat, a Másnál impertinens.

In despotica Legitima forma a tettetés
az első kötelessége a Jobbágynak, és condi-

Ista ex Matby, a tettetes nem lehet Crimen laesae [illegible] per mortem effectus, a directe a Majtz által [illegible]
Matby —

Fiam! légy épeny fiol igazat! Ti bolgatag tanittok, kik ssak a Corpusig alkottatok, a világot sratsk, Mondjátok, törvényeket nem epitsetek Miert nem mondjátok inkább ez: fiam légy barmi légy Majom, zavard meg örömedet elötted járóit ne tiszteld, ted Magad tevetségessé gyülöletessé, szemetsed rapad le, és végesd életed a történy fiaival.

A tettetest ne zavard egybe a falsitással. falsus simulat se, sed simulator ő tempore e falsus amek tárgya az ártag. hinc dicitur: Ars simulandi, sed Non Ars falsum fiendi. A tettetes nemi virtus nemi Vitsek, sed actus Intellectus, non practicus condig, licet falsum egye, simulatione uti. a simulas justa Receptitatem habitus modificandi v. exuendi.

A tettetés fő szabályával se nyertél egyet, bet a Magad személyed el rejtésénél, v. más személy mutatásnál, de mivel az egész világ abra lépett hogy Magát tettesse — szükség Majomlat esen szokásban meg egyezni szaulni és tudni —

Ez

Ista ex Matby, a tettetes non [illegible] per mortem effectus, a directe a Majtz által [illegible]
Matby —

Fiam! légy épeny fiol igazat! Ti bolgatag tanittok, kik ssak a Corpusig alkottatok, a világot sratsk, Mondjátok, törvényeket nem epitsetek Miert nem mondjátok inkább ez: fiam légy barmi légy Majom, zavard meg örömedet elötted járóit ne tiszteld, ted Magad tevetségessé gyülöletessé, szemetsed rapad le, és végesd életed a történy fiaival.

A tettetest ne zavard egybe a falsitással. falsus simulat se, sed simulator ő tempore e falsus amek tárgya az ártag. hinc dicitur: Ars simulandi, sed Non Ars falsum fiendi. A tettetes nemi virtus nemi Vitsek, sed actus Intellectus, non practicus condig, licet falsum egye, simulatione uti. a simulas justa Receptitatem habitus modificandi v. exuendi.

A tettetés fő szabályával se nyertél egyet, bet a Magad személyed el rejtésénél, v. más személy mutatásnál, de mivel az egész világ abra lépett hogy Magát tettesse — szükség Majomlat esen szokásban meg egyezni szaulni és tudni —

Ez

[illegible] per mortem effectus, a directe a Majtz által [illegible]
[illegible] vagy ésse Vehatetlenüst tárja pillantván
az első élgatag a más fainság

A Moralby Philosophiaban a fainság Conceptussa a
[illegible] és kitsin Conceptussával combinalva van
fain jádzo, fain udvari, de Ministro Philos. non.

A Metersig a fainságnak oppponaltatik, e
Nem rejti el az instrumentumokat — a fainság
élez látag elme rehotsege, cum falsitate ista vacant
List. a bolgatag embe, lehet falsus de tsalárd nem
[illegible]

A fainheit és List közt a Schlauheit van
Emnek elsb látása az elsőnél, de ne oly Gonosz mint
az utolsó — a Schlauheit fegyver oltalomra, nem
pedig meg támadásra.

Li versutia nocere cupiat habet Nomen insidiae
A Thatkadában ime ugy Politicanak nevezetik
de e nem jó, mert egy tiszes Politicus, nem minden
egy tisztes Babe. ——

Az Utakhoz egy Mesterségről

Vegyünk két nagy objectumot, melyeknek szemlélete előtt, kivesszünk valahol ösvényt, és az idők különbözö fegyverét különböző nézetekben az Ipsa natúra minden kor új objectumul szolgálnak, illyenek azon nagy épületek, melyek egész Városok interessejét magokba foglalják — ezekre sok szemekkel és tartós attentióval kell meg vigyázni, minekelőtte ezek részeiről vagy egyet értéséről és a termesztettel való meg egyezéséről meg ítélnek meg egymerjük, és ezután lehet helyes ítélete erőltetni — nem tsuda hát hogy a Vallás, Politica Törvények, Statutai, Keresztédes Arányt oly egyenetlen ítéletek estek — hány ellenkező Systemának nem építettek virágzatnak, se rontattatnak, újmet felépíttettek ab exordio — hányszor nem tsalatot meg az esztelen a külső fényről ítélvén inkább mint a részek harmoniájáról a kik a kormány mellet ülnek Nem mindenkor a leg jobb szemnek — s ha azokig a történetek folyamával azon szerencsétlen sűkségbe jönek hogy a hamarább assistalnia kellenek, mint meg próbálniok lehetne — a vagy mattskak egy fel ormattak Ország — s felek meg indultak — Ura

Ura kell indulna, ezt hajó vezérelmeséjét egy ha
ját el nyomják, ezt mellik hogy a szerencse jó helyre
vezérli, de a hely situatioja egy mészetlen, jó idő uta
ját adi a Normanny az sajdittani hogy azt vezérelnek
de vagy a szegyen melyet kába tselekedet okoz, vagy
szivat Interessek melyek elöt ezaz ut jó es kellemetes
mely a sűkséget nagy szerencsés fel valtani érezteti
szerencsétti folytatni. — Vége el érik azza Tartá
Mányt intézetesebb formák mint képzelteték — sze
rencse a hajótáros el kerülése — és a vakon növekt
utról való visszatérhetés a helyre melyről indultak
a már el szakadozot viszonlátok

Gyakron illyen az eredete, folyása és következe
zése az Ujfalvi Constitutiónak — a nagyobb Minister
se calculalhatja Projectumait a leg bátorságosabb
basisokra az örök mozgásai miat foglalatos
gyakron tsak azért tetetik már a jó Planum hogy
Minden való meg próbáltatott már — de más tám
se erő se elötte mint effectumba való vétele
a tapasztalás bátorságos de drága Mestere az
Országoknak — ennek vezetőnek hivatalt nem
kell kérve bizni, hanem tsak alt a minek hatását
certitudoval előre lehet látni — ezazok kötöttsége
a kik látnak, tsendes Nyugodalomba lehetnek
az a Tanítója az Embereknek, mely nem appli
cálva Administratora, hanem a gondolkodásos

földének új tenekenységet adot- tudom mely sok
ba került azai foglalatossag hogy ök ezen fontos Mun-
kásol hatra tartozassanak — ezen Nemes türelmeséit
hány nem lakolo szabadsaja Nyugodalma elvevé
vel? — Ciman lasse Mütj volt, ha a köz jovol
Bollot — éj Minden Patriotica Piook ellen valo
gyülölsegge vadoltatnak, ha ezeket ne egy Statis-
man Agy Velejéből Meritették — Ajebant: Hát
ezen szoba philosophusj Kik egy szegletbol a vi-
lág folyójáre pillantanak barokodnak egy Orszé
igazgatásából ítéletet temi —? j Miert ne? dico:
Hat a Constitutok nem az egész világ elött allanake
erek tövetkezésert, ha Hasit v. Karait a Tarsasagh
nem minden tagja látja éj érzie? — de e nem Nádo
éj inconvenicy Ugyé? A Kormány mellet ülö Ke
velytége necessario az által meg lebesitteték, a ki
hibait megitéli — az ö Egojra. Necessario szenved, mi
dön az ö lépései fel fedetnek Kánke

Azt mondja egy Franz. Philos. éj Docta: A Státu
vervaltung a regibb idöben egy titkos Mester éj
volt, az Alchymianak egy Specieje, mely Kövey
szemelyek kezeben volt, kik ebböl valogával a
zamyat tsinaltak, de magokra vigyázvak, hogy
ezen titok fel ne fedeztessék. A Philoso-

megfoztolja adolászam fordithatj Olgásra
Eradit. A Mai Század szentségj, melyb a Philosoph
a hasznatlan tsinadatok, mely almadozásoknak
a megfoghatolan dolgokból folyo tessédaknek, a
melyek szazadok alat az esztelmet a Valogásrol
a hóltömenyekhez kötövek, fel adott. A Scholast.
theologia tronusjából le buktot — a Metaphysica
melle bongolodni el ept a több rej Tudomanyok
melyek arra sok melle mint a Circulus Typhamj
mellé allottak Helyeket el vesztették — a bolondj
Kodo Physica mely Hypoth. epitette, az a Világo
Melyet in Malit nem kapot meg, vel ea quaeb
que extra fohád exp hunt — Mathej. Botanica
revocata et ad sphaeraj Tsone ut litarij appl
cabe, ut Generi humano prodesse ant. Radica
e contra dignioej Stationej adepta

Sanptesej subest facej huc esslaj Expos
ad dijudicandj Potestatem eor qui Gubernan
et Jura eor qui obediunt — Ezek világa a Sot
ka titkait meg Mezitelenitette — a törvények
labyrinthja homályát el oszlatta — a szerj szö
tenzejit ki tagyitotta — a Bongalmazoj
erejet szyllabosj. meg Kömyebbitette — a Me
segetet fel ebresztette, éj a Mezei Munka
földe

ezt a titkot fel fedezték. Mikor ég Dátot Sallia
Ehild ég Nicholly Angliát legelőször tették pedi
jok s Irágok által az Irok szokásait ezen Maalek
tractatusában, megadták – hiába emelték az
Udvari s papodárok ellenek Mankövetket – ha a
Nap még világoszik – emek sövni erőssebb
mint a Nagyok szajudiciuma – Ehild már
majd száz Esztendőtől fogva Norma Angliah
Circulus fecc. Marcatur quaestus D D D

a Regi Sheridállay Modjáról.

Mely szerentsés volna a Vallás ha mindenkor érdemes
tiszteg modon hirdettetnek – mü nem kételkednénk
mert a Kegyelem Adományitója, mint az igazságe, meg
győző ég fel indito – a meg győződés azon mértek
ben erős ég Környül, a mely mértekben az igazság
Okai, ég a mely erövel, világossággal, rendel, értelemmel
adatnak elö, ég kapcsoltatnak – így a be nyomásig azon
pontok fontossága szerint esik, melyek az igazság tekin
a mi boldogságunk arant – az Isten beszédének vagy
nem kel magyarázás – vagy emek effelöl szükségünk
unk Actionkáinkról akár Magyarázz

Ezek exhibitója nem mindig idöben ég kellyen egy
ég egy a Jamitto a Maga képzelgéseit a hallgatók

meg világosodásához rendezik accomodalni – ég egy ba
bánia idö szakaszban, s mig a tudatlan halgatok közö
az elkeseg, felsöseg vonny kapcsolatban ég ártalmas – de
az idö melyben élünk, a valóságos Proponendi mo
dus ——

Egy dr meg jegyzette, hogy az emberi nem jushot az
igazságra, nem capialhatja, valamig á falsumot azon
az uton nem probalta – mely szép reménység születik
innen mü a predikállay Modjához már minden sokat
meg próbáltunk.

~~A Maalek választásában, a superaddálek tiszül~~
~~valo foglalatosságában gyarló~~,

Vagynak még bizonyos pontokat a hibák meg
ismerésére ——

A Maalek sok válosztása: ha több a foglalatossag
a superaddálekhz, quae veneran — mint a Naalekhz quae capi
stossunt — si plus curant Miracula, quae stupore excitant,
quam Doctrinae quae erudiunt – plus Objecta Imaginatio
ne tardy —— in his Maabia Mala

Sed quaty est forma in qua haec composita? hogy
az Isten igéje emberi találmányal meg ne elegyül
tessék — egy Szeg Biblica ki mondást egy sorba füz
tek — mert hogy szép tudományt Mutat hasson – az
Istenis dolgok á Világiakkal, a kétségtelenül a fogá
sig

nyelvekkel a világgyag a betüjegyel egybe elegyittetett
Illtobol a festaromjegot — Nidtol a tacentes historiaj
Prophetay Philosophoj, Apostolay Scriptoray Auctoray — eg
igenfiat pro bápi valoztatvan — tok Arkoj Magyarazato
ra fenyje oskendata
anyol — egesb verbot Kiluvi — et árasztani — minth betü e
relnet keregni — a rés nélkül valot fel ositani — a mi
lej világgy azt hasztalon Magyarázni —

Quoad stylum, ez in sacris et profanis azzá lett
nállunk, a'mivé nem kellett volna lennie — mindig fo
rekedett a singul. éj artificiej, mig a Nade simplicitásnal
meg allapodth — nem képzelhettek hogy a pesedjem
a leg közlebb valo — mely minth emberi conceptussaval meg
egyezö — éj in lenyj incurrit — hinc reuejy Scripty Sanctoth
ad Occidentj violenter aplicatuj — imaginej, quae Intelle
dum confundunt — phrasej vacuae — similitudinej
coactae — florej qui cogitata suffocant — exclamatio
nej, Animum frigefacientej — Legem in Epigrammathj
Evangelium in aenigmatibuj vestientej —

Adde Coadionem in proponendo — Violentiam in
sono, tono, Studium in exhibj — Vácheskedj in tebede — Ne
tsudold hogy a' jam világ a templomot kerüli —
— egy Meg világosodot fejnek, ha nem éppen leche
retenij, ott épületet vemi, a hol az Gusto, a'fül
éj a'szem eggyüt meg lebeszelnek —

A Politica éj Religionij Moral közt levö Különbség

Ezen kivül hogy Ama nagy kérdésbe elegyedjem: Valj
jon egy Status meg állhaté Religio nélkül, az az: a tsupa
törvenyek éj Morál köreteivel! melyre nem lehet
meg felelni, ~~nig nem találtatik minden Religio nélkül~~
~~valo Tartomanyt~~ mig fel nem találtatik az, a'mi
eddig nem találtatott ÷ egy minden Religio nélkül
valo Tartomany, Melyb lesz et Moral suma Gradum
perfectionij adigyenek — éj a'hol a Moral egy kéj
Generation által ab incunabelij, mint Ma Religio, mint
objectum fidei a'gyenge szivekb tsepegtetet volna —
esen nehéz éj tsiklandoj kérdésb valo ez. Mindezen
Kivülj Secure erösitheti, hogy minth Vallásb — egy
jo, Ursole, éj mint fidei Articulus a'szivbe plantalt Polj
gari Moral nagy fontossagu éj haszmu — partim ad e
vincendum et Corrigenda ea quae in falsis Religionib
cum bono Statu repugnantia deprehenduntur — partim ad
solidanda ea quae in Morali vere Religionij super hoc
objecto ut utilia mandantur — vel supplenda ea quae
absunt vel deficiunt — Egy kenyes fül le botsan
kozik meg ebben, tsak meg érje, mit tselleni
egy Politica v. Polgari Moral Nevezetin: ezáll

áll in Ordina eo Officio quod ex lumine Solis ratio
rationis deivaut, et quelibet Civis obligant, ut bonum
Statu, una cum eo bono temporali promoveat. contra

A Religionis Moral compleat az Istentől revelal
tatva Dominusoktat, melyet egy Isten Religiot
követő Emberek observalni tartoznak, hogy Örök élet
nyerjenek.

A falsa Religiokban sej ezin falsitasok directum
criteriuma: / ezen két Moral oly contradictiok vagy
nak, hogy a Religio által praescribált kötelességek, va
mind a privat, mind a köz boldogság el rontására di
recte influálnak v. c. Mindenfele Castrak - Kolduslás
Klastromi élet - vak hit - vak engedelmesség - test
fanyargatasai -

A Mi a keresztyen vallás Moraljat illeti, akár
mely harmoniab léggyen ez praetendit, cum Politica
Morali doctrina, tamen negari nequit, in proprietati
bus, Motivis et mediis ab eadem differre - fides
Spes, abnegatio sui, patientia, humilitas, lelki sze
génység, imadság templom gyakorlás, baptisma
cena Dni - s tunt Officia, nec pro vita spirituali ha
bituenda - Non tamen pro flore Statu Publici -
Religiosa ista Moralia, quae religio Xti. tangit
Non sunt Media ad felicit. sed est finibus Necessa
rii felicitatis fidei spectant - Amor Patriae erga
liberos - honor hos erga illos - mutua aequies. Patri
fauly - a Gazdagok szeressék a szegéneket - obedientia fi
multos erga suos - subditi & imperans sunt hinc dubis cau
Morali politico concentrat - sed non sunt hi solum, nec
sunt prima eo quod politica Morali praescribere
debet - Plane ~~magna pars~~ dependet ab hos complexu
mento / ~~Status~~ Magna portio boni publici, Quietis, Ordi
nis felicitatis. - Vera haec omnia non conservabunt
Statum ab interitu - Non solvunt et salvant e Compen
dibus - non attollent in hominibus luminis, honoris, potes
tis et bene esse -

A Nagy et nobilis Polgari Statusi Virtusok: Az Haza
veszedelmei közt álhatorság - az Haza ellenségei ellen való
tüz - amor pro lege et libertate Patriae - aequalis amor
et odium erga Oppressos et Lex Potest - Patriotismi Ora
culum faradzás és fel áldozás - a polgár társ reszke
dje meg szeretése - Nomen immortale procurandi p

A hány Virtutes non promittit Religio falsa Catho
licus in Vera in Religione spectant ut finem timoris Dei
de ha meg államnak hogy a keresztyen vallás és politica
Morali Azon egy nehéz dolgunk - a szembe tünő
differentia meg van vána Motivi et Mediorum

Religio Offa deriuat ex obedientia ergo Jesum — Politica
Moraly ex ratione recti — illa promittit praemia post Mo
rem — haec in praesenti Vita frutionem Corporis. bona et
gaudia — együt erőssebb ez kettő — Replicata concaten
one dicit bono Lumine ad scopum — a rövid látásu é
földi Lenyeg a' földi hasznon által környekbe jel mikor
mint a futuru Majus bonum által — plebs dei Rudi
taley Caret — praemia plenay non nouit nis temporia
taley Sunt imo pejorej, Qui Nec revelatj nec vltj futura m
cedunt — Sunt in in Relig Stiana — é, ha a lex dunkesse
it nem valeal, Mi kötelezi ezeket oblig. telyesitésére, vagy
a peccatj ad Virtutey reveszi? Nisi Mera Veritay: Quod
Virtuj et felicitay, Vitia et infelicitj hic in conjuncta
sint a Naa, Qd boni Civis praemia sint Quies Conse, stan
libertay, bene esse, potentia, honor, respectus. Mali ve
Vita paric. plena, timor, Angor conscientiae — vita passion:
bus deuastata — rejectio statuj odii &

Ez igaz hogy Minek statuban ab Exper ne igy Van
in male administ Regnij — Sed Nota ut dictum est: Esse
Morale ab nisfautia finis religionis finire. Kellene
az szivbe nyomni, é ily érzeni formalis, Mely erős
sebb lenne a Contrariojaknál v. exper futurak. finis Lex
Medic, ipsa religio vix habet vires. Maledadonij
Extensay Jam Manuj, retinendi v. rejiciendi a
Malo.

Allande kitalma felet

In societate Utile delei

Kéz észrevéje hogy rövid elevét le tesse, és földről
melyet ritkán latik a virtus és a talentum — egy statustol
melynek használt, barattol kiket szeretett — ellen ostolától
melynek épitője volt — örökre el távozott.

Ritkán ejik el valaki titnefiatmának — melyik
az a kitalom Melyet könyvek ne ájsztatak volna
melyik az a test. melynek pora fajdalmot ne hagyot
volna valaki szivenek — Az élet egy mesterese leu lány
mely örökre szakadz — örökre gyogyittatik — minden
lánt szemek egy másnak batorságot Legedelmet adnak
nemelyek Millicknak, mások kevesekrek — pers. ijsolat
egy sintj — egy nem ephetik ki hogy a may ne szenvedne
a hatalmas ésszét kéjezi a Clery — a Gazdagot a szegény
az Atya a fiat. mely örzsege gyamola — ubiq a fiz
vat intezesse a virtus palastjáh, a barátsag, szeretet
haladatossag Neveabat — és az hol ezek nem lehetnek
sir az Emberiség a maga fatumaj sorsaitására —
Nem gyalázom a Környeket de azok forrásait
Nem kell Kivami egyebb okból a kitalmok fekét vala
Környhullatast — mint melyek ből az élők szerettetnek
Ezek sunt rationes — tisztelem a Környeket, melyek
egy egyeny temetet Köveszkezései — verum.

ve nem – ezek nem mutatnak a meg kelö érdemek után
tsinálik azon kamvakat – Ö a szemét mely azokat önti

lacryma sua oriosa vaine originij eorsinij, quae
a szokáj és atalets tsiknak ki – es ezek nem kulbam
a Vellandi homvaira – seligred quae vão vas habet
Naa postulat – Veritas strabrecit – huaectatem ejus
einaej – szerentsétlen az, a kinek hamvait tsak
az ékesen szollój által sajtolt könnyek aztatják – az
sebeket fel verezni, melyre az üdö mái olajat tsöpet
Kaggyelusség volna – Naa nobis mollitj dedit plagas
sentiendi, et eas obliviscendi –

fontsosb ok indit szollani – W. nem tsak jo
sine haner Genie altalj élt – Anima ejus virtuosa
elevata est in sublime – Statuj ez Schold exsten
tia ejus Gavis. sulit – Köteles egen azt fel szere
ni mit vettettünk el ö beme

leg elsö Virga Stralój: Nem szenvedek egyedül
a Statu szenved én érettem

Ö szegény szülektöl született – Nemij lépet
a leg fenyesebb sontra – de ez infima ad Medios
longior et Gravior via, ac elsperiori in summa
ibi sprepriis stagnibus Gradi – hic Nativij Condi
nibus et fortuna vajusamur – et sape Nomen
jam Strabit viam, absq; qui persona Nota esset –

suae Nomen non Strabit Frej ad honorej, sed aequisint
Statuj sapiss. summoj Genie e plebeij habet – Naa
sua dona distribuit non certis Statibus distribuit – Jac
lenta in tegurioli, et Palatij Mich

Azta nagj tudmanyt: Az Emberetket meg emleni
leg jobban meg lehet tanulni egy Gyermeki szivsor
málajából. hic Naa se manifestat ut est, non ut
simulata latet. Elsalej strimeli

Talam az az aldozat melyet egy ily alatson rendü a
tyaktol született Jesusnak tsinunk sóknak, illetlenek
tetnik – de ez az amit a Nagyok kétfejtse esésére, kik
mar mintsenek mondok, ez a Genie lepése a szerentse lépé
se felett – ez az igazjág ereje a szajudzoknak felett, hogy
a leg küssebb polgár emlekezete üdörül üdöre nemzés a
Kiföl maradek emlekezetében nidon virágzik – az ügyes
ten Magnáj együgyü maradékának emlekezetet, az
Atyai emlekezet leg közlebbi maradékában hiaba
Keresed – 's nevét tsak a Marvanyokon találod –

Nemej társajág! tü az erdem emlekezet Inne
pet ütsitek, és egyébb erdemre nemj epmetek a dila,
gossag és virtus érdemével – ezeknek milyen Gra
dussat kivanja a Statu még egy polgarjáb – ez
a Lemészer és igazjág Langrende – ehez mérsekelt
ül Keresünk jel erdemét a jo Bironak –

A Tisztatul, melyszekgondviselésére az élet, a boldogulást
a tulajdon bizatot igen Nemes, és ez az utolso szeretes, so-
rez, mivel az igazsag Ki fogalmatul, jollehet a törvenyek
fundaltatik, de ezek magyarazatja, Applicacioja, több
reppontositast kivan — Meg Nemesebb ez a lelkek gond-
tori Hivatalánál — mivel ezek ugyan esközei a felsegesb
Kezneke — egy Vak gondviselői az Egek Kegyelmének
és a reabizat törvenyek Origin. Ikteinek tökelleresek
kiptak

Proprietas boni subditi — fundamentum bé latás
ész, elme, eggenes itélet, virtussal telyes szív — vere
virilis, polgari virtusok, melyek a Commune Virtusok
fel aldozásával szeretetnek, melyek a privatis mun
minden kötelei el szaggatásával, a Vér és barátsági
lanzok szent repejével szeretetnek, és ennek ugyan
hogy magat az Ugyalis rend, és ktor jokor köttessé, és
mind ezek az igazsag Nevezeti alá szerint atnak

Judex offa[cium] cum[ulum] considerat justa extens. Objector — quoad
momenta Adiuvitatis — difficulty complementi — mind
más világi Hivatalok közt első Sarkot erdemel —
itt a dolgok eredeti szövevenyekből valo ki fejtése
és azon Neimek, szimek, fromának fel ölözése
melyet a felsőbb szekek modificalnak Ugyan, de el
nem változtatnak — tehet itt: Assembri

jusi cognitoja — és a maga tulajdon szive vele eröszak
jetel — az erősek és kemenység közt vale határok obs-
ervaja — az emberiség és gyengeség — meg vizsgálás és jo-
vahagyás — élenség, a szalárd és tökeletlenség rautzaibol
az igazsag ki nyomozására, melyek titkos ajára az
élet meg tartója Kéndezéssi — Vizsgálás, Questionibus
hogy az együgyüség hamis tanut te tegye contra Corpus
mely attentis az Valy fajtok bé vétdéje — verbo
hogy az abrazatokban szivekbe és szivba tudja
olvasni azt, a mit a tökelletlenség el rejteget — és ki
a rendetlen mondásokból ki tételekből az egyben
ható igazsag ki vonhassa. Végezetre mely collisiok
jön a Biroi Kötelesség, in se absolvendi aut damnandi
mitigandi v. exasperandi, az Adroi Kötelességgel
mely a bé Vadultatatban Gonoszt és a Gonoszb leg go-
nosztobbat fest — mely Körmyü volt rubricalni az
adusokat hogy azoknak halalos v. contra erdemet
repték ki — de meg itélni — a felsőbb itélő szekek
ezen fundalnak, vita, mors, justa allegata et pro-
bata —

Ezek a tettek, de hogy vite Velander!

érdemen — a Publicam szava ea — a tudatlansag
és el huborás non flectit — az ötiszta Gondolkodás
modja jot áll hogy az igazsagot követte
Mana Nyugvást kivánja — tudjatok hazát hogy

fogyta — a Privatjo nem él oly szükön, ő nem tud
meg oly szegényen

De Scriptoribus Spiritualibus

Az ily munkákot a hüt szemeivel kell nézni — nem
a gustusival — egyedül a hit az mely ama nagy tit-
kot, hogy az Isten szemedet — meg holt — meg foghatja — de
mien hit! A Religio az a mi egy uj Nemet uj rendet
formálja a' Poetica Szépségnek, meg nemesiti a Kite-
telek formait — melyeket a Világi Poézis Itélőjé jure
gustus ellen való Hibanak mond

Minden Passionak, profetim a Szeretetnek tulajdon
nyelve vagyon, Mely tsak a Passiotol itéltethetik meg.
ezek Logicai Rhetoricai nem a Versusse — ezek
lépése futas — ezek hangja kiáltás — mozgások con-
vulsio — az objectumot amatum ezer oldalról nezegetik, eadem
cogitata expressionej repetunt — Vide Rousseau Heloise
ubi Solacismos, circumscriptiones — caruta — bonni toni
Sperista Philos. miveiet — az olvasó fel kiáltbat hogy
ez az Author tolondykodik — De a Szerető itélete
Hadalkozás és Könyvezés: exhis

Mi a' Vallás, az igaz az elő Vallás — ha nem
Passio — a leg tisztább és leg erősebb minden Passiok
közöt, és a leg édesebb minden Szeretet felett —

Minden Theologiej Philosophiej — meg világosodik
Augustinusból, a ki exTzeiről számolni tanult, és a Szív
anatomiáját tudja, fel találja és meg adja, hogy a klop
tok Messiassabanis a szollás mod, kivetetek, a Világi Gusty
által helyre ne hagyathatnak, de azok ezek melyek
a hivőre nagy bé folyással vagynak, a lelket fel gerj-
tyak, sok az expressiok Salgota, Sion, Jerusalemné Ja
hásnonice in cor agunt, excitant praesertim ego qui cha-
rus concepty de hij non habeut — a Vallasbeli érzés
mint maj Entzückung Urvalhatatlan bizonyos me-
chanica hangjával a szokáj altal meg szenteltetett
szoknak — el arnyéra hogy máj hymnus valo fel
ébredéj szentség türegnek tartatik

Litteratura Patriotica

A Tudomanyok ágai össze vagynak szövé egy rángal
de ezek atyafiságát nem mind esmeri.

Ha a Theologie. Examen rosszul jött ki, az de nagy Theo-
metranak, do Tanitsanak, alkalmas Orvosnak nem tartatot.

Contra a Metaphysica oly szükseges volt a Theologiára
hogy ha ennek minden betüit nem tudta Valaki — Theology
de lehetet — sőt assertum Negy religionem fundari possit.
imo Logica, Moral non essent sine Scientia — igenis
egy van azon Mod szerent á hogy edig tanittatott,
melynek praerogativája az: hogy pauci intelligant.

Contra ut hodie Logica docet, sine omni Scientia
utilis — hinc egy Academie Staal Meister, tanitta
sat Ezen Kezdetbe: Az Okossagot azért adta Isten

ez emberek, hogy a Lovas oldgon regulat tudja —

a Historiának a Geogr Physica es Geogr connexio egy
Physica cum Astronomia — magy nem necesse legyen
hogy a' Historicus Astronomus legye —

Igy intimus nexus inter Medicinam et Logicam — inter
Chemiam et Aeconom — ő videtur facile licet adsit.

Necessitas Matheseos in eundo stando — Arithmetica
brevibus est fundamentum omnis cognit humanae et
felicitatis — e fundalva a Statust, e tartyai fen
Despotismus et Anarchia sunt falsi calculi — homo
virtutes primus calculista — a diurnab Verbrechen
ex vitio in subtractione coenit —

Doctij — v. Szép tudományok effectussa in Medicin

ezek effectussa cognata veritas — bepéllik az elalato
meg tsömörtö, kideg bozdogatást szerzö Irásokat —
De ezeket classificalni kellene, és egy Patriotha Phar=
macopeam állittani belöllek — és a betegségekre Nez
ve proportionata Dosisokra astani — az üdö és egy
jo Medic Genie effectualhatna —

Itivejittö — Quia ezekre ne gyuladnak fel
ut Emetica illi, melyek olvasása a tsömöstokoz
Nevezetesen ut soporificum medium, nem
lenne ez oly veszedelmes, mint az Opium nagy
Adagba, és lehet erösitteni, hogy a szép rud=

mainbeli productumokbol, Mool a soporiferum
nev szent ily Nevezetek alatt: Recitatziok, Historica
Moralis Traictätusok — Italoribeszédek — Academica
Dissertatiok, Epopoeek, Tragödiak, Hazai Történetek Ve=
tekby v prosaikba ily alatto exivel birnak —

A jo Calculatorokra bizom azon Nyereséget, melyet
remelnek a Vasi Gyertya be hozatalbol — a haj for
el törlejbol — a subizok és tsizma, Köntöj kefe meg til=
rásábol — a beretvalkozásra valo szappanyok
és beretvákra valo Expeyak el törlésébol, a szá=
kal és bajusz meg nagyása által, Ezek ezt részle
tel mi nyereséget hajtsona az Opium be hozatal
meg tiltása, a Kereskedés bilancz-ja az emlitett
soporiferumok által: vallyon a Cseri és Agiog
nem szallanac —

Kevés Könyvek adattnak, vetetnek

Okai: az Olvaso Publicum kitsinysége mas orszá=
gokhoz képest, és it mint etat az Irokra nézve —
de nem ajint meg gazdagitto disputatiot, hanem Ezek
költsége fáradsága még teritti disputatiot erszed=
Emeti titkos Okai, a tudományokhoz és meg vilá=
gosodáshoz vonzo Indulat nem lété — nem
volna nehéz Okot ezen Lassuta be folyásából

ad Mores ad Politica, ab Origine mint egy Originaly kut
fobol marademi Vesedelmek feltalalasegek taro-
moltak Hazankra — Azon Uralkodoy Systema
mai feltalalt Valtozasai, sub Principii — a szabadsag
meg utaloja — a bekiok Unalma — az alog Lugodalom
Legre valo incapacitay — a halalra egy vak altal bo-
szankozay — ezek a jelen leveo Napnak eszeje, az elmul-
takbol folyo tanitasok szamos felvetele, a koveteke-
zendokre semmi okoztis nem fillantay — in Secundis
tevelygeg, a Vesedelmekby caretia Consilii — a szeren-
csetlenegby kelesegh eset, Semi tulajdon Naonal Caracte
egy tsupa kulso may Naok Majmolasa, az erkolcsy
alszalby kulso Nepek Modi imitturaja —

De mind ezeket el halgatvan, Nota: az olvaso
kis publicum azon rest es pehasugat, cum superficial ve-
tam: hogy egy Artopni vagyagtag u kis munka
el olvasasa alatis el laukad el fejtodik, a valo-
sagot Mint valamost, a frissitot mint Gyertey
dolgot meg vet es gungol.

Ha localis, es Nativa Caretia volna, in in-
felici Organisatione Nomis — hogy ezza hozzatar
erteleseg in Moralis, Physicis a Climatol
fuggese, a Regio szerentsetlen Necessitasa
volna, semmi responsabilitay nem gyek
fejunkre, es azt ro ad meg jobbithatatlan

Gyakrafa szerint kötelezettetnek irni, de ha az Iste-
ni gondviselés Planumát és a Cultura, világosodás
termeszetit meg tekintjük, fellehet nagy de folyas-
sal vagynak az emlitett okok, de Caa fundamen-
ent ipsa Conjuncturis, Projudicia, a karos legy lan
v. Conditio — Elmuffenheit mod Staatskunst — a temes
szerol es meg vilagosodasrol formalt rosz Conceptus
ita de vera Cultura spretio, illumin scopo — az ezek-
re dolgozok meg vetese eldozese, a valosagos szeren-
tse nem ismerese, a szuletes, titulus, pompa, kulso
feny tekintet, Nyeregeg, tetti Genus vtan valo
gyermeki alatson es Nemtelen vagyakodas —

Es igy lehet remelem hogy meg vilagosodas es
a polgari virtusok felelevenednek, es azok Na-
okatis meg dujunk, kiknek hibait edig koveta-
lanitkaltunk, es oly Publicum lesz, mely fontos
Munkakot olvasni, a Valosagot hasznos fonto-
lora venni s meg itelni alkalmos lesz — bar a mo-
dani irok ezen epochat siettetnek, bar az unal-
kodo hibakot inkabb jobbitanak mint kove-
tsek —

Societas pro scopo communi

Most ~~Egyes~~ midőn a tudományok és Mesterségek nem
csak in specie ~~Társaságokban~~ fel ébredtek, nem
csak publice tanittatak és tanultatak, hanem
mint egy Specialis Amphitheatrum — sőt sub No
mine, Academiak — Erudita Society, Ordines
audientes et florentes, quiq[ue] putarent Unam Italiam
desiderare h. e Societas pro scopo communi Le
Societas regnig Sardi. Nem azért mivel a többi
vel mind ellenkezéshez van, sed quia legy hujus ob
habent, et pro prima Society non recognose. nulla
habet pro fine hujus Cultum. Példa ab
exp[ri]s quotidiana Mag látjuk Mindenik hogy Mag
ad extrema, és Zababa — Vis imaginandi fran
regnig occupavit, a Genie Umsichgreifenheit, és
fallende Sucht hez efet, az erő Kafrey, a profu
dity Unordnung Unordnung — a Gusty a medio
crity momentumainak Nezetik, a rend Gyen
geségnek, a regula inceptiunak — a sző szép
pro eo qd ő cognoscit, suma Verum pro eo

Societas pro scopo communi

Ma, olyan időben midőn a honnyból le haut Tudo
manyok és Mesterségek virágzott fel elevenedtek, és hogy sin
nem csak tanittatnak, tanultatnak, sőt ezek majd mind
ágai publicum Collegiumokká lettek, és a Nagyobb Lelkek
ezekbe vetettetnek és állonak, és Academiak, tudos Társa
sagok, Ordok, Corpusok Nevezeti alatt virágzanak, ki
pirmé, hogy még egy ily Societas hibázik, t. Societas pro
scopo communi, v. sanationis. Nem azért, hogy a
többi Einrichtungja a józan okossággal ellenkezik, ha
nem mivel azok gyakron ennek törvenyeit áltáljáték
s Gyakrabban elsőnek lenni meg nem engedik, s egyik
rekiy tzélja nem ennek tiszteletre — ab experientia
Mindenek extremumba és confusioba jöttek — a vis ima
ginandi a Ratio fékét el ragadta — a Genie furorra vál
tozott — és epilepsiava, a lélek erő rebolygásra, a mély
be látásy rendetlenségge — a gusty a mediocritasbeli
difficultásokat nezetik — a rend gyengeségnek,
a regula inceptiunak, a sző szép, amak
a fő igazság a mi 2 3 még foghatatlan ámak — a probak
és probatételek systemaknak, a systemak opiniok
az opiniok almadozásoknak helyet adtak — a bigottság
Aberglaube az alatjagik le erősítedet, és a hit a
tudományokba tsuszot, Prejudicia a Moribus, quibus —
Physicis fuge, in Physica introspice, qu confudent
quod non concipit pro impossibili, ex diversa habent

vesbe, egy látzik hogy az Okossag mind a szép termő
a tudo világból, mind a Mathesisből mind a tudomanyok
országából ki üzetteteti. hiua mára szükséges hasznos
volna egy társaság, mely egéss az igazsághoz illendő
szabadsággal, egéss a személyhez illo reszpectussal, all
na fel, az okossag erdemében boszszut állami, armak ere
je helyre allittására, az abból el szakadtakot megsze
gyenitene és megemlékezése kiszerittene, és ezeuben
a tudomány Verum hatarira viszsza vezetne, melyen ki
viül minden Confusio és alatsonság: Cu

Ere tzelozok sub Nomine Societatis pro Scien
Communi. Ennek tárgya ezen tzélt meg világositani
az idöé ennek hatmait sovelalni. Nemely sokat
láttes a világát, de kevesebbet az igéretinel, mit obt
net prate Vorsturf — Máj kevesebbet, de többet mind
igét mint kötelezte magát, és halaadap él tiszteletel
jutalmoztatik — prius vitandi posteriori inhaerendi
et sperandum.

Membra Societatis hujus sunt visibilia et
invisibilia, praesentia in Metropoli et dispersa in diver
loco indeterminato utrap. Mindeu meg világosi
dot éppolgár az utolso Rangiba ál — Et si requisita
habeat in priora admittendi potest et recipi — hae
Societas sopp et vocari Catholica, si haec vox stricte
Genuina non accipiatur — Quaelibet religio est secta
sola ratio est Universalis doctrina —

Licet nullus sit objectus humanum, quod foro rationis
non subsit, de minus Statuts a legislativa potestate Ursa
Voluntas certum Regimen organisavit, és certum cultum ha
tarozott annak, minth okos polgarnak kötelessége ezen
Kötelet tiszteini — Ezen Societas Lemet pro semper sub
ledaalja, quod ea quae sunt propria religioni, et Constitu
tioni, pro semper és filende amplectitur. Ennek Imez
pe Ej Aug. tartatik, melyen a leg okosabb ember, mely
volt a föld hátán Locknak születése napja tiszteltetik
a Stylusra nézve quae scripsta huic poinguntur a Mesbri
ne legyen Unsinn Unverstand, és tale quod non sit Ver
stand. Verstand in Cogitando Verity, in Experimendo
Justy. in Moribus decor. Scripta contra haec tria
v. eum hoc unverständig esse sectantur. Symbolum
Societatis. illud Horatii: Scribendi recte sapere est et prin
cipium et fons. Ebben nintsen mi Orda, hanem ez
mera societas raonabilis nine nulla in hac Cerimonia
Nulla Arcana, Quia illa Carentiam raonis, haec con
fusionem producunt. Ebben az igazság kitetesés
véget nints Publ. disputasnis Acta — Nints kessen
deny kinek fogsa van nindenkor rectum habére — Nints
egyoneny, ki betsületbül ezt mondja: Concedo. nints
Rosey Ki Authoritasbül ellendeséget parantsolyon —
szabad mindenek maga jegyzésit fel adni — itt tsak
egy a Biro: t. Ratio, tsak egy betsületet vadlás: t. vé
ritatem.

Hesey: egy meg Zavarodot fő, és egy meg romlot szív ne
kuby vagy nak — a Gusto az Dolnak a mi, az a sorjai
nak a Conscientia — az elsőnél az Okossag iteli meg mit
irjon, Lanel az Okossag mit tselekedjék —

A bölcseség alelek erejeinek aequilibriuma i. keuse
ny ny imaginandi, judicandi — a Genie-i ezen aequi
librium in superiore grado — ~~az Intellectus~~ a bolondsag
és talentum, Correspondiuma a fantasiaval és ny imaginandi
Ez a bolondban hat talentumnal de nem Genivel

A mai idő szakasz mese lehet a következendőre néz
~~Nem látot a Nap~~ Az Igazsag világa nem volt valaha
fenyesebb és ursalebb — nem volt több tömmy ü kitel
és hiperstitio — Sorejedicium és hiba, melyek az emb
Nagyobb alatsonsagh bukkottak volna —

A közép üdő barbariesse nem volt oly mutskor
érdemlő, sem oly veszedelmes, mint a minemel ez fe
nyeget — az a tudatlansag leánya volt, saval el
enyészet — akor aludtak és almadtak — most ébren
bolondsagh kodnak — akor tudatlansagból tantarogtak
most vérességbol és gonoszságból —

Hét század előtt mindent hittek a' mit meg
nem foghattak — most semmit se tudtak — mela
sokat tudnak, a' mit meg nem foghatnak, és azt
mindent hisznek.

Egy neme a hitnek az, hogy semmit se gon
dolkozzanak.

sok

sok van a természetben, a mit nem értünk, ez
a környezet hivők asylumа — azt szokás mondani:
sok van a természetben, a mi contrariusa, sok látzik
lehetőnek, a mi lehetetlen; sok természetes, a mi ter
mészet ellen való, az ám meg sogo tehetségemmel, és
az köz Okossaggal ellenkezni nem egy dolog —

Az Okossag és superstitio közt egy közeputat
tartani bolondság — Omne est Verum v. possum — pos
sibile v. impossibile — ita multa plus v. minus — sem
mensurabile quantum — Minden dolgot, mely a szo
val pugnál vagy egésszen himi kel, vagy egy részet se
im possibile 2×2 = 1000, us corpus idem hic et China sit
Unalmas a sok balgatagok sereg, mely a' mai
üdő szakasztot el lepte: Aranyt findalok — Lelkvedenborgia
nusok, Mesmerianusok — Zaklerstutirer — sommambu
listak Jeleklatok — Ördögöt üzők — Kisfestte, csők
amber hidjenek ezek a mi tetzik, de a midőn
oly Kiutsot keresnek, mely azemberi alatsonsagot
és a sana rao forrásit fel zavarják, ügy ítelle
ve kellene állani —

Ha az Uralkodo fontosabb tárgyal közelódik
nem erkezik egy pillantavot az bolonságokra
etni — Minden okos Ember miert nem áll ellene?
Ha ki ezt mondja: én jelvkladiot adok néked
el Mutsa meg mutatva a mit ő nelkie nem

nem látható — a jövendőket előre meg mutatom —
Ha Amyié es acsiókatet: Ura légy boldog
légy hogy jó, és képzeled azt a mit óhajtok

Az alsóbb rangunakat tsalardokká téti az
Eigenutz és a pénzspectre — a Nagyokat: a Nagy
név kereset, és a szép nem gusztusára való járás-

Quis explicabit: hogy eodem tempore summa
Philosophia et extrema stultitia fiut in Europa?
imde: Ugy látszik hogy az emberi értelem rehetsége
a le fojt szazadok alat egy Ujfaly Szokst kapottak
a fel ebredésre — és egyenlő erővel kéi extrema
ra dolgozott a jora's gonoszra való inclinatio Mé-
téke szerint, mely in nula individuo van — hinc
a jol formált lelkek nagy világosságra emelkedtek
et contra —

A fel tudomány vesztelmesebb a tudatlanságnál
az alkonyadt a sötétnél — a vak tudja hogy nem
lát s máy vezetőre bizza magát — a gyenge
szemü batra megy Magának

Minel szentebb a személy, annál Nagyobb abbeli
a'maga nevével kérdezkedni sine merito — leg alac-
sonabb Charakterán, a ki a tiszteletet és virtussal
charakterünkedik

A köz lecy tiszteg statiokat kecy — a Genie
virtus — a Philosophy tiszteletet — Nagy Királynét
at hagyni, vegy engem barátjaigodba, hogy én a'te tisz-
teletedet tegyem — hegy a királynét, ait stultus, öl-
tözteg engem a te kabitygodba, hogy én a köz Nép szeme
elött fenyegtelhessen —

Az ordotzenimoniák régen jelei voltak, azon
tudomanyok el rejtésinek quae postea idebaut, Ma a tudo-
mányokról való képzeleteknek, quae non stopi idcut

Nevezzetek egy Nagy Ordenyéget, aki nem egy
kis ember volt —

Az Unsinn nem a Genie character

a Genie Három féle Neme van a Genie bottlásainak
Erschöpfung, Schwindel, és Abschweifen
Homer szunnyadz, minek utanna az Olymp hegyén
a Gratiakkal a nagy paradéson táutzolt — Milton Schwin
delt, midőn egy Lecy ju Nyajkére erőltetik, Minek
utanna bajnatokat állitot ki. Newton a kifyuhy
körül forgatja Minek utanna ujjaivel a tsillagok
at mérí

Mely Nagyon meg alázná az emberi tehétség fejet
ha oly igázan egy mérné és egyenlőtlenné a azon gyenge
gyokat, melyeken all minden betsület, tisztelet, Virtus
Genie — ha egyenlőtlenné a tett és lélek közt lévő

fai kötelet – á Miaat és á Gondolatot – Physy és Moral
az a Bandot, melyet minden érez, de kevesen bátorkodn
meg vizgálni – Ursin meg valják: hogy az étel, és ital
az äer és mozgás szemmel látthatokepp be folynak a
Mü launenkra, és lelkünk erejére – sok nagy iro gy
gén ir a rossz emésztés miat – sok buta fö jó tüzet ny
egy jó pohár bor után – a leg szelidebb emberis gyilkos
ságot éjthet a részegtégbe lévén – Quid hoc? – Az
hogy bizonyos Planta nedvessége el nyelettetve, a hasb
chilussa – majd vérré lévék – vel a szajbol a hasba
innen a vérbe, onnan Istentudja Nová Menvén – oly Gon
dolatat szül ad, mely addig nem volt – oly kévánságot
ébreszt fel melyet eddig utált – fegyvert ád a kézbe –
Ez Egy Uj tudomány fel találása hibáz még, t: i. Me
dicina Animae, Egyedül Camus ist erröl. iste ait
egy ember a Juventute dumm volt, és egy el esés után
az akkori leg elsöbb Genie vált belölle – Kelemen Pás
a nagy Memoriat a fejin volt sebnek kössönheti, Meg
a Chirurgia és Medicina nem az a minek kellene
lenniek – ha ezek ereje az Intellectualis és Moralis
emberrels ki terjedne, mely nagy vilagosság lenne
A Philosophiaba és Legislaoba? Is nem lehetné ezt re
mélleni? Ha egy bizonyos Gradussa az Irritabilit
nak funda mentuma a Geninek, nem sak, hanc
a jó kedvnek, erkölcsnek, virtusnak, ha ezen irri
tabilitas az Organumok Structurajától füg, a Vér
Qualitassától és Circulaojától – á Nedvességek
Carentiajától v. bőségétől, a fibrák tensiaja
tól.

58. VII. 42

1232/E

Lt.		
15 "	1a Jan	Lt 15 " +
17 "	12 Maji	17 +
6 "	24 Apr	6 +
7 "	6 Maji	7 +
1	2 Jun	1 +
2	22 Jun	2 +
3	3 Jul	3 +
1	bij date	1 +
5	26 7br	5 +
1	24 Xbr	1 +
58 "		58

58
2 fel adaply
2 vepperi daly

ACADEMIA R. S. ROMANIA
BIBLIOTECA
FILIALA CLUJ

ACADEMIA R.S.R.
FILIALA CLUJ-NAPOCA
BIBLIOTECA
Nr. Ms.4.1232/D 1975.

Qualitatjatol és circulatjatol – a nedvesseges carentiajátol v. bőségétől, a fibrák tensiajatol.

Az emberi hosszu Eletről jegyzések Hufeland p 141.

A világ Iffjuyága vagy iffju volta nem volt befolyással az emberek hosszu életére p 143

Meg mutattatot probabiliter hogy azon régi idők Cronologiaja nem az a mely a Mostani

Hemler meg mutatta hogy a régiek esztendei Abrahamig három honapokbol állattak, az utan nyolts honapokbol, és adeseff idejetöl fogva kezdettek 12 honapokbol számlálatni.

Ez az erősités megbizonyittatik abbolis hogy mais vagynak Criensek oly